

A 70/2025. (IV. 24.) határozat melléklete

**BESZÁMOLÓ
SAJÓSZENTPÉTER VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
2024. ÉVI
GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL**

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3
1. A gyermekek védelmének rendszere	3
2. Demográfiai adatok	4
A település demográfiai mutatói.....	4
3. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása.....	5
3.1 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	5
3.2 Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása	7
3.3 Kiegészítő pénzbeli ellátás	10
3.4 Gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés	10
3.5 Önkormányzati rendelet alapján önként vállalt pénzbeli és természetbeni ellátások	13
4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása	13
4.1 A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat célja, szakmai feladatai	13
4.1.1 A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése	14
4.1.2 A veszélyeztetettség megszüntetése	15
4.1.3 A családok szociális helyzetének javítása, adományok közvetítése	17
4.1.4 Tanácsadás, hivatalos ügyekben való segítségnyújtás	17
4.1.5 Prevenációs és szabadidős szolgáltatások.....	17
4.1.6 Környezettanulmány készítése	17
4.1.7 Tájékoztatás.....	18
4.1.8 Adatok a Szolgálat 2024. évi működéséről	18
4.2 A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2024. évi szakmai tevékenységének összegzése	19
4.3 A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása	20
5. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések	21
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.....	21
6.1 A gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők és az általuk elkövetett bűncselekmények száma 2024. évben.....	21
6.2 A bűnelkövetés okai:.....	22
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok:.....	23

Bevezetés

Tisztelt Képviselő Testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

E célok elérése érdekében a törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogai érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmét biztosító, pénzben és természetben nyújtott, valamint személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, az ellátások finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, továbbá a gyermekvédelmi gondoskodás egyes formáit, fő szabályait és a gyámügyi igazgatás szervezetét.

A törvény végrehajtását a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet szabályozza.

A Gyvt. szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

1. A gyermekek védelmének rendszere

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint jogszabályban meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés
- gyermektartásdíj megelőlegezése
- az otthonteremtési támogatás

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás
- gyermekek napközbeni ellátása
- gyermekek átmeneti gondozása
- gyermekek esélynövelő szolgáltatásai

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- otthont nyújtó ellátás
- utógondozói ellátás
- területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

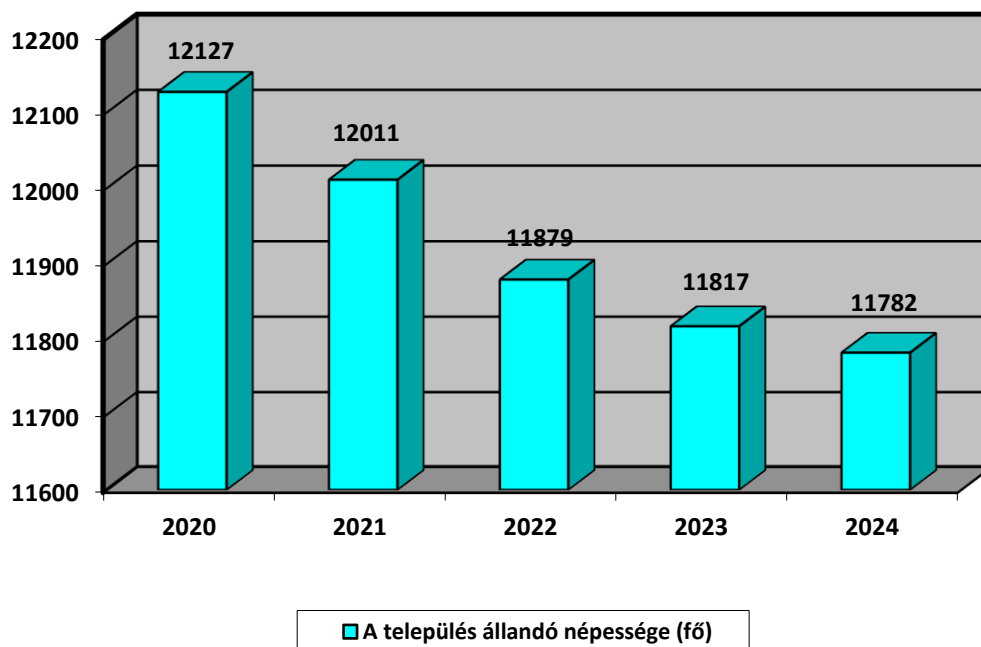
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- védelembe vétel,
- családbafogadás,
- ideiglenes hatályú elhelyezés,
- nevelésbe vétel,
- nevelési felügyelet elrendelése,
- utógondozás elrendelése,
- utógondozói ellátás elrendelése,
- megelőző pártfogás elrendelése.

A gyermekvédelmi rendszer része a bíróság által javítóintézeti nevelésre utalt, illetve előzetes letartóztatásba helyezett fiatalok intézeti ellátása. A fiatalok javítóintézeti neveléséről külön törvény rendelkezik.

Tárgyévben a járási hivatalok feladatkörét képezték egyebek mellett a védelembe vétellel, iskoláztatási támogatás szüneteltetésével, gyermekelhelyezéssel, gyermektartásdíjjal, otthonteremtési támogatással, kiskorú házasságkötésének engedélyezésével, gyámsági, gondnoksági, valamint vagyonkezeléssel kapcsolatos ügyekben történő eljárás. A települési önkormányzat hatáskörébe tartozóak a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások, valamint ellátások.

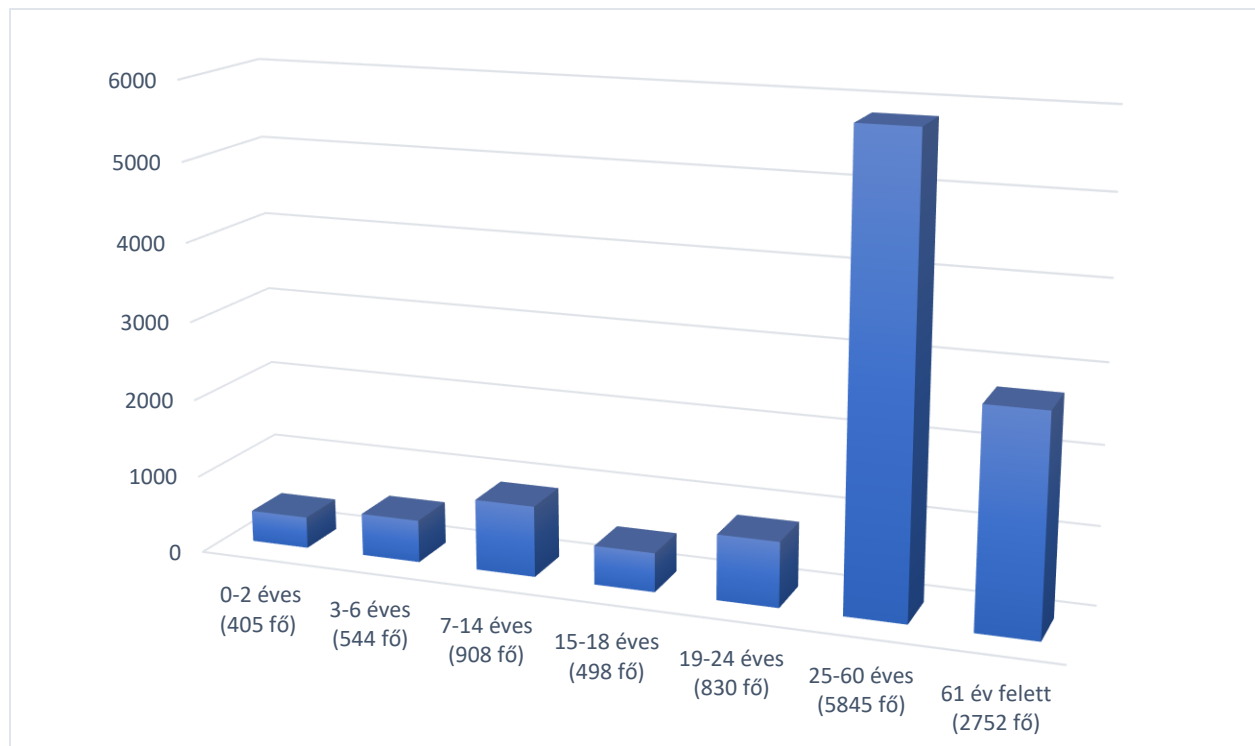
2. Demográfiai adatok

A település demográfiai mutatói

A város állandó népességének száma 2024. december 31. napján 11.782 fő volt. Az előző évhez viszonyítva a lakosság száma 35 fővel csökkent.

Lakosság számának alakulása korcsoportonként

A fenti adatokból megállapítható, hogy a 0 – 18 éves korosztály száma az állandó népességén belül 2355 fő volt, amely az előző évhez képest (2329 fő) mérsékelten emelkedő tendenciát mutat.

3. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

A Gyvt. alapján az önkormányzat által **kötelezően nyújtandó pénzbeli és természetbeni ellátások:**

- **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,**
- **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása,**
- **pénzbeli ellátás,**
- **gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés.**

A Gyvt., valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) felhatalmazása alapján megalkotott **önkormányzati rendelet alapján önként vállalt pénzbeli és természetbeni ellátás:**

- **rendkívüli települési támogatás,**
- **lakhatást elősegítő (fűtési/lakásfenntartási) települési támogatás,**
- **iskoláztatási támogatás,**
- **hallgatói támogatás.**

3.1 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. 19. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a

törvényben meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés és – ha megfelel a Gyvt. 21/C. §-ában foglalt feltételeknek – a szüneti gyermekétkeztetés igénybevételére,
 - évente kétszer alapösszegű pénzbeli támogatásra, és
 - külön jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezményekre (a hátrányos helyzet és a halmozottan hátrányos helyzet megállapításának alapja, védendő fogyasztói státusz megállapítása).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek alapösszegű támogatásának összege 6.000,- forint, míg a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek emelt összegű támogatásra jogosultak, melynek összege 6.500,- forint. Mindezek alapján 2024-ben a fentiek szerinti pénzbeli támogatás formájában nyújtott ellátásra a költségvetésből a pótigényekkel együtt összesen 4.558.000,- Ft került kifizetésre augusztus és november hónapokra az alábbi megoszlásban:

2024	Alapösszegű támogatásban részesülők száma (fő):	Alapösszegű támogatás összege összesen (6000Ft/fő):	Emelt összegű támogatásban részesülők száma (fő):	Emelt összegű támogatás összege összesen (6500Ft/fő):	Tárgyhónapban kifizetett összes támogatás összege (Ft):
Augusztus	51	306.000	312	2.028.000	2.334.000
Pótigény	1	6.000	5	32.500	38.500
November	49	294.000	289	1.878.500	2.172.500
Pótigény	-	-	2	13.000	13.000
Összesen	101	606.000	608	3.952.000	4.558.000

Ez az adat tartalmazza azoknak a nagykorúvá vált gyermekeknek a támogatását is, akik saját jogon részesülnek kedvezményben.

Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén a nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

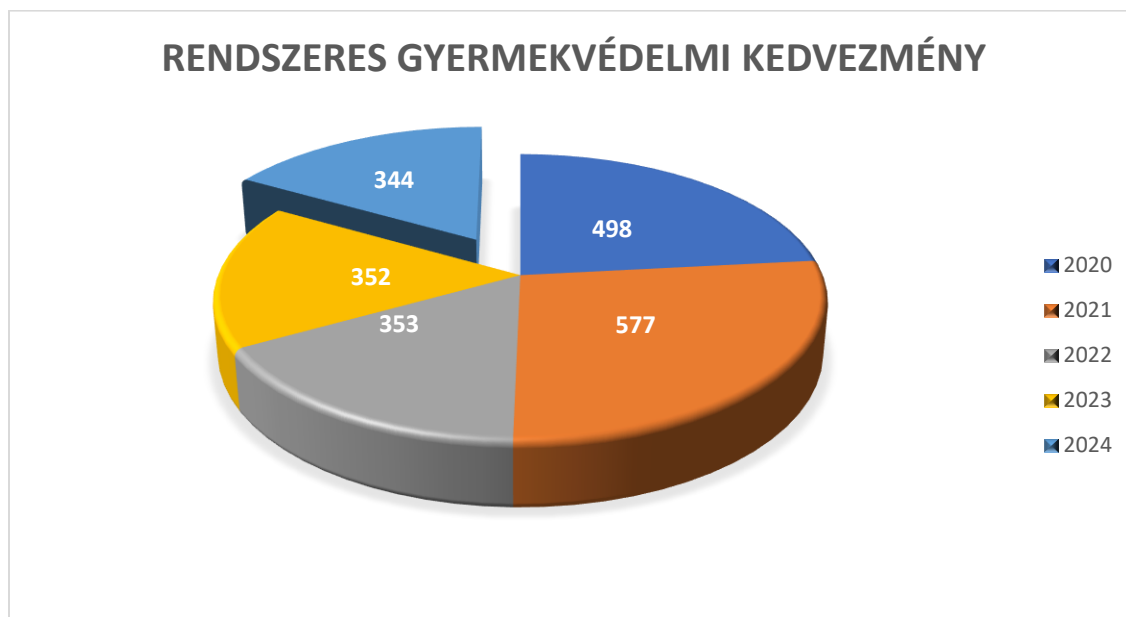
- ❖ nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, és 23. életévét nem töltötte be, vagy
- ❖ felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be,

feltéve, hogy a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult. A kifizetett összeg 100%-ban állami finanszírozású.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása jövedelemhatárhoz kötött, melynek mértéke 2024. július 1. napjával módosult. Alapesetben a korábbi, a szociális vetítési alap összegének 165%-ában (47.025,- Ft) meghatározott jövedelmi küszöb a szociális vetítési alap 225%-ára (64.125,- Ft) emelkedett. Az egyedülálló szülő által nevelt gyermek, a tartósan beteg, súlyos fogyatékos gyermek és a nagykorú gyermek esetén pedig a korábbi, a szociális vetítési alap összegének 180%-ában (51.300,- Ft) meghatározott jövedelmi küszöb a szociális vetítési alap 245%-ára (69.825,- Ft) nőtt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményről elmondható, hogy a településünkön ez a legtöbb család által igénybe vett támogatási forma.

Az alábbi grafikonon a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számának alakulását figyelhetjük meg az elmúlt öt évben:

2024. december 31-én összesen **344** gyermek volt jogosult a kedvezményre.

3.2 Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A fentiekben ismertetett „klasszikus” kedvezményen kívül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődően kerülhet sor a **hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet** megállapítására.

A Gyvt. 67/A. § (1) bekezdése értelmében **hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül **egy fennáll**:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb **alapfokú iskolai végzettséggel** rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti **aktív korúak ellátására jogosult** vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző **16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott** személy,
- c) a gyermek **elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei**, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben (az ITS alapján településünkön három szegregátum található: 1. Fecskeszög, 2. Somogyi Béla utcai szegregátum, 3. Újbányatelep) vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

A Gyvt. 67/A. § (2) bekezdése értelmében **halmozottan hátrányos helyzetű**

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdés a) – c) pontjaiban meghatározott körülmények közül **legalább kettő fennáll,**
- b) a **nevelésbe vett gyermek,**
- c) az **utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.**

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítására irányuló eljárás a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tekintetében illetékességgel rendelkező települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozik. A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg **kérelemre** – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásával kapcsolatos **nyilvántartás** vezetése a jegyző feladata.

A települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozatát, a határozat jogerőre emelkedését követő öt napon belül tájékoztatásul megküldi annak a bölcsődének, nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézménynek, ahol a gyermek bölcsődei ellátásban részesül, vagy amellyel a gyermek (nagykorúvá vált gyermek) óvodai, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban áll.

Településünkön 2024. december 31-én **344 gyermek** részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Ebből **293** gyermek részére kezdeményezték a hátrányos helyzet/halmozottan hátrányos helyzet megállapítását. A **293** gyermek közül **133** gyermek esetében hátrányos helyzet, **160** gyermek esetében pedig halmozottan hátrányos helyzet megállapítására került sor.

A hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozó 2024. évi adatokat az alábbi táblázat mutatja be:

Megnevezés	12.31-én jogosultak	A 12.31-én jogosultak korcsoportonkénti megoszlása				
		0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 -
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (Rgyvk) részesülők	344	42	59	173	66	4
Rgyvk-ben részesülőkből HH/HHH megállapítását kérők	293	36	53	146	56	2
Megállapított HH száma	133	19	22	71	20	1
Megállapított HHH száma	160	17	31	75	36	1

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára a köznevelés területén biztosított kedvezmények, támogatások, illetve jogosultságok:

Óvodai fejlesztő program, képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés

A **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű** gyermekek, tanulók iskolai sikeressége érdekében óvodai fejlesztő programot, valamint képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést (Integrációs Pedagógiai Rendszer) kell szerveznie az óvodának, iskolának. A programokban megvalósuló tevékenységek többek között: együttnevelés, egyéni tanulástámogatás a tanulók számára, a szülőkkel való kapcsolattartás, intézményfejlesztés. A programokról az óvodákban, iskolákban lehet tájékozódni.

Arany János Tehetséggondozó Program és Arany János Kollégiumi Program

Az Arany János tehetséggondozó Program célja, hogy eredményesen felkészítse a részt vevő tanulókat a felsőfokú tanulmányok folytatására. Segítségével a diákok reális esélyekkel jelentkezhetnek felsőoktatási intézményekbe, és szerezhethetnek a munkaerőpiacon versenyképes tudást. Specifikus ismeretek átadása – tanulásmódszertan/kommunikáció, önismeret és személyiségfejlesztés – biztosítja a szociális képességek fejlesztését, a személyiségfejlesztést, segítik a tehetséggondozást és a hátránykompenzációt.

Az Arany János Kollégiumi Program az esélyteremtést, a sérülékeny tanulói csoportokba tartozó diákok érettségit adó középiskolákban történő eredményes előrehaladását, a középfokú végzettség, érettségi megszerzésének támogatását célozza. A programban erőteljesen érvényesül a hátránykompenzáció szempontja, célcsoportjába a leginkább sérülékeny tanulói csoportok tartoznak. A tevékenységek középpontjában a lemorzsolódás megelőzése, annak támogatása áll, hogy a középiskolai kollégiumok eszközrendszerének, esélyteremtő beavatkozásoknak segítségével nagyobb arányban kerüljenek a felsőoktatásba, illetve a munkaerőpiacra a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

Útravaló Ösztöndíjprogram

Az Útravaló Ösztöndíjprogram egy összetett támogató, segítő, tanulást motiváló rendszer, melyben a tanuló és a tanuló iskolai előrehaladását támogató mentor vesz részt. A program köznevelést érintő alprogramjai (Út a középiskolába, Út az érettségihez és Út a szakmához) mentori és ösztöndíj-támogatást nyújtanak a bevont tanulók részére.

Tanulóként (új pályázóként vagy továbbfutó pályázattal) az a Magyarország területén működő köznevelési intézménnyel tanulói jogviszonyban álló magyar vagy külföldi állampolgár pályázhat, aki a pályázat időszakának tanévében nappali rendszerű iskolai oktatás keretében tanul és a jelentkezés benyújtásának időpontjában hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, védelembe vett, családba fogadott, ideiglenes hatállyal elhelyezett, utógondozásban vagy utógondozói ellátásban részesül, amennyiben megfelel az egyes alprogramokban meghatározott egyéb feltételeknek:

- Az „Út a középiskolába” alprogram esetében 7-8. évfolyamon tanul és az előző tanév végi tanulmányi átlaga eléri a 3,0-as átlagot,
- Az „Út az érettségihez” alprogram esetében nappali rendszerű iskolai oktatás keretében tanul, érettségi megszerzésére irányuló képzésben vesz részt és az előző tanév végi tanulmányi átlaga eléri a 3,0-as átlagot;
- Az „Út a szakmához” alprogram esetében nappali rendszerű iskolai oktatás keretében szakma megszerzésére irányuló képzésben vesz részt, vagy készségfejlesztő iskolában tanul, és az előző tanév végi tanulmányi átlaga eléri a 3,0-as átlagot.

Az alapfokú művészetoktatásban való részvétel támogatása

Minden esetben ingyenes a **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű** tanuló részére az első alapfokú művészetoktatásban való részvétel.

A lemorzsolódás megelőzését szolgáló rendelkezések

Fizetési hátralék miatt a **hátrányos helyzetű** tanuló tanulói jogviszonya, kollégiumi tagsága nem szüntethető meg.

Iskolai felvétel

Az oktatási esélyegyenlőség javításának érdekében, ha a településen több általános iskola működik, az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a **hátrányos helyzetű** gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, előnyben kell részesítenie a **hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat**. A középiskola a felvételi vizsgák befejezése után rangsorolja a jelentkezőket, a rangsorolás során az azonos eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a **hátrányos helyzetű tanulót**.

3.3 Kiegészítő pénzbeli ellátás

A Gyvt. 19. § (1a) bekezdése és 20/B. §-a alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek családba fogadó gyámjával kirendelt - tartásra köteles - hozzátartozó havonta a szociális vetítési alap összege 22 %-ának megfelelő mértékű pénzbeli ellátásra jogosult, ha nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

2024-ben nem került sor kiegészítő pénzbeli ellátás megállapítására.

3.4 Gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés

Városunkban a gyermekétkeztetés intézményes keretek között történik.

A Gyvt. 21/B. § (1) - (2) bekezdése szerint: „az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen** kell biztosítani
a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

- da) nevelésbe vették, vagy
db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj **50%-os normatív kedvezményével** kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Településünkön a Sajószentpéteri Kossuth Lajos Általános Iskola két tagiskolával, a Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos Óvoda két tagóvodával működik.

Óvodában, bölcsődében és az iskolában szervezett kedvezményes étkeztetésben részesülők számának alakulása

2024. évi átlaglétszám (A Városgondnokság könyvelési csoportjának nyilvántartása alapján)

ÓVODÁK	MÓRA F. U. (átlaglétszám)	KÖZPONTI (átlaglétszám)	SEMMELWEIS (átlaglétszám)	ÓVODÁK ÖSSZ. (átlaglétszám)
Ingyenes	43	71	63	177
Fizetős 50%	0	0	0	0
Fizetős 100%	0	9	1	10
Összesen	43	80	64	187

BÖLCSŐDE (átlaglétszám)	
Ingyenes	18
Fizetős 50%	0
Fizetős 100%	3
Összesen:	21

ISKOLÁK	KOSSUTH (átlaglétszám)	HUNYADI (átlaglétszám)	MÓRA (átlaglétszám)	ISKOLÁK ÖSSZ. (átlaglétszám)
Ingyenes	65	31	75	171
Fizetős 50%	51	28	8	87
Fizetős 100%	75	65	10	150
Összesen:	191	124	93	408

2024. évi szünidei gyermekétkeztetés

A 2024. évi szünidei gyermekétkeztetés a Gyvt. 21/C. §-a, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13. §-a, 13/A. §-a és 13/B. §-a, a gyermekétkeztetésről szóló 22/2021. (VIII. 30.) önkormányzati rendelet, valamint a Képviselő-testület e tárgyban hozott

- a 2023/2024. tanév évközi – őszi, téli, tavaszi – szünidei gyermekétkeztetés megszervezéséről szóló 178/2023. (IX. 21.) határozata
- a 2024/2025. tanév évközi – őszi, téli, tavaszi – szünidei gyermekétkeztetés megszervezéséről szóló 136/2024. (IX. 26.) határozata

alapján került megszervezésre.

A Gyvt. alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, a kizárólag rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére pedig ingyenesen biztosíthatja. Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időszaka a tanév rendjéről és a tanév szakképzésben alkalmazandó rendjéről szóló miniszteri rendeletekben meghatározott

- őszi, téli és tavaszi szünetben a nappali rendszerű intézmények - bölcsőde, óvoda, iskola - zárvatartásának időtartama alatt valamennyi munkanap,
- a nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanap a nappali rendszerű intézmények - bölcsőde, óvoda, iskola - zárvatartásának időtartama.

Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés természetbeni ellátásként nyújtott déli meleg főétkezés, amelyet a Sajószentpéteri Közétkeztetési Nonprofit Kft. biztosított.

2024-ben a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolítása során a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szüleit, törvényes képviselőit két ízben írásban tájékoztattuk a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, módjáról, időtartamáról és helyszínéről, valamint minderről külön értesítettük a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek szüleit, törvényes képviselőit is. Ezen kívül a szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt a helyben szokásos módon (honlapon, Sajó Tv-n keresztül) és az intézményeken keresztül is felhívtuk erre a jogosultak figyelmét. A beérkezett kérelmek, nyilatkozatok feldolgozása során megvizsgáltuk, hogy a szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt, illetve legalább az azt megelőző 30. napon fennállt-e a gyermek jogosultsága.

2024-ben a szünidei gyermekétkeztetést igénybevevők számát az alábbi táblázat mutatja be:

	SZÜNIDŐ TÍPUSA	JOGOSULTSÁG JOGCÍME		összesen (fő)
		hátrányos helyzetű (fő)	halmozottan hátrányos helyzetű (fő)	
1	tavaszi	38	76	114
2	nyári	32	72	104
3	őszi	30	47	77
4	téli	38	70	108

3.5 Önkormányzati rendelet alapján önként vállalt pénzbeli és természetbeni ellátások

A Gyvt. 18. § (2) bekezdése felhatalmazza a települési önkormányzat képviselő-testületét, hogy a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultsága tekintetével egyéb pénzbeli és természetbeni támogatásokat állapíthasson meg.

Az Szt. pedig az önkormányzatok által biztosítandó segélyek tekintetében annyit ír elő, hogy a képviselő-testület a helyi viszonyokhoz mérten a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt, melynek típusait, megállapításuk, kifizetésük, folyósításuk, valamint felhasználásuk ellenőrzésének szabályait rendeletben határozza meg.

A pénzbeli és természetbeni települési támogatások helyi formáit a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások helyi szabályairól szóló 3/2023. (I. 30.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet) tartalmazza.

A Rendeletben meghatározott támogatások közül a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére megállapítható **rendkívüli települési támogatás**, valamint az általános iskola nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek tanszer, íróeszköz és egyéb oktatáshoz szükséges eszközök beszerzési költségeihez való hozzájárulásként nyújtható **iskoláztatási támogatás** alkalmas a gyermeket nevelő családok támogatására, de közvetetten a **fűtési/lakásfenntartási támogatás** is betölti ezt a szerepet.

Évente egy alkalommal **hallgatói támogatás** állapítható meg továbbá a felsőoktatási intézményben nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató (18-25 év közötti) fiatal felnőtt részére a tanulmányokkal kapcsolatos költségek csökkentéséhez.

4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás önkéntes alapellátás, melynek keretében a családsegítők szociális segítő tevékenységet végeznek.

A hatósági ügyek (védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, gyám kirendelés, családba fogadás), az utcai szociális munka, a kapcsolattartási ügyelet, a jogi tájékoztatás nyújtása, a pszichológiai tanácsadás 2016. január 1-jével a Család- és Gyermekjóléti Központokhoz kerültek.

A hatósági intézkedések kapcsán a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői továbbra is látnak el feladatot szociális segítőmunka keretében.

4.1 A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat célja, szakmai feladatai

A Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde Család- és Gyermekjóléti Szolgálata az ellátási területén élő szociális, életvezetési és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, valamint a krízishelyzetbe került egyének és családok számára nyújt segítő szociális alapszolgáltatást. Az alapellátás önkéntes, melynek keretében a családsegítők szociális segítő tevékenységet végeznek.

A hatósági intézkedésekkel (védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, gyám kirendelés, családba fogadás) kapcsolatban a családsegítők felkérésre szintén feladatokat látnak el.

A feladatellátását meghatározó jogszabályok:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39. §-a, és a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64. §-a.

Célja az egyének és családok életvezetési képességének megőrzése, fejlesztése, a problémák kialakulásának megelőzése, kiváltó okok feltárása, krízishelyzetek kezelése, a veszélyeztetettségi tényezők megszüntetésére törekvés a szociális munka eszközeinek, módszereinek, valamint a szociális szakember készségeinek alkalmazásával.

Feladatai:

- A gyermekkel és családjával végzett szociális segítő munkával elősegíti a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását.
- Megállapodást köt az alapellátás keretében önként vállalt együttműködésre.
- Családsegítéssel a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésére törekszik a családi konfliktusok megoldásának elősegítésével, a család működési zavarainak helyreállításával, életvezetési tanácsok adásával.
- Családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsot ad, vagy az ehhez való hozzájutást megszervezi.
- A klienseket tájékoztatja a törvényben és a helyi rendeletben szabályozott szociális ellátások igénybevételének lehetőségeiről.
- A válsághelyzetben lévő várandós anyát támogatja, segíti, megfelelő tanácsokkal látja el.
- Prevenációs és szabadidős programokat szervez.
- Hivatalos ügyeket intéz.
- Kezdeményezi az egészségügyi ellátások, és pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.
- Működteti a veszélyeztetettséget észlelő- és jelző rendszert, szervezi a jelzőrendszeri tagokkal való együttműködést.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata a fentiekén túl:

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- veszélyeztetettség esetén rögzíti a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszerben (GYVR) a vonatkozó adatokat,
- az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a jogszabályban szabályozott zárt adatkezelés kötelezettségét,
- a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,
- éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- elvégzi az adminisztrációs feladatokat.

4.1.1 A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése

Sajószentpéteren a jelzőrendszer tagjai:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, különösen a védőnői szolgálat, a háziorvosok, a házi gyermekorvosok,
- bölcsőde,

- köznevelési intézmények és szakképző intézmény,
- pedagógiai szakszolgálat,
- rendőrség,
- pártfogó felügyelői szolgálat,
- egyházi jog személy (Baptista Tevékeny Szeretet Misszió, Új Esély Központ),
- a települési önkormányzat jegyzője.

A jelzőrendszer munkájának szervezése, koordinálása a Szolgálat feladata. A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással is együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

A Szolgálat koordinációs tevékenysége kapcsán szakmaközi megbeszélések lebonyolítására, esetmegbeszélések, esetkonferenciák szervezésére, személyes, valamint telefonon történő konzultációkra került sor. A jelzőrendszeri működés, a közös munka éves értékelése a jelzőrendszeri tagok által előzetesen beküldött írásos tájékoztatás, valamint az előző évi intézkedési terv elemzése alapján készült el.

2024. évben 6 szakmaközi megbeszélést tartott a Szolgálat, melynek témái voltak:

- A jelzőrendszer 2023. évi működésének értékelése
- Aktualitások
- Kapcsolati erőszak elleni küzdelem

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a jogszabályi előírásoknak megfelelően 2024-re vonatkozóan elkészítette az intézkedési tervet, amely a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetésére, valamint a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítására irányuló célkitűzéseket, konkrét feladatokat tartalmazott (pl. csellengő program, köznevelési intézményekbe kihelyezett konzultációk, adományok folyamatos közvetítése, prevenciók céllal szabadidős, bűnmegelőzési programok szervezése).

Az intézkedési tervben meghatározott feladatok/programok nagyrészt megvalósultak, kisebb részben nem teljesültek, melynek háttérében a szakemberek leterheltsége állt.

Az intézkedési tervet a jelzőrendszer tagjai többnyire részletesnek, hasznosnak, jól áttekinthetőnek, gyakorlatiasnak, reális célokat tartalmazónak ítélték meg, a tervezhető/ütemezhető feladatok segítették a célok/programok megvalósítását.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal és az egymással való munkakapcsolatot a jelzőrendszer tagjai pozitívan értékelték. Az információáramlást megfelelőnek, akadálymentesnek, az együttműködést jónak, kölcsönös segítségnyújtásra épülőnek, segítőkésznek, konstruktívnak, a jelzett probléma megoldására törekvőnek, és többnyire hatékonynak minősítették. A közös fellépésnek köszönhetően sikerült pozitív változást elérni egy-egy problémával kapcsolatban, a közösen kialakított megoldási javaslatok építő jellegűek voltak. Ugyanakkor az is elmondható, hogy a problémakezelés hatékonysága változó, nehéz tartós eredményt elérni, melyet nagyban befolyásol a szülők hozzáállása, felelősségvállalása. A Szolgálat visszajelzéseit, adott problémára való reagálását a jelzőrendszeri tagok gyorsnak értékelték.

A köznevelési intézményekben az óvodai és iskolai szociális segítők személye továbbra is segítséget jelent a mindennapi munkavégzés során, tevékenységük hatékonyan támogatja az intézményekben a gyermekvédelmi feladatok ellátását.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalatai, valamint a szakemberektől kapott visszajelzések alapján elmondható, hogy Sajószentpéteren a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer a törvényi előírásoknak megfelelően, szervezetten, jól működött 2024-ben.

4.1.2 A veszélyeztetettség megszüntetése

2024-ben a leggyakoribb veszélyeztetettséget kiváltó tényezők az alábbiak voltak:

- romló szociális és anyagi helyzet, megélhetési problémák, melyek konfliktusokat szülnek a családokban,
- családszerkezeti, kapcsolati problémák,
- gyakori költözés (belföldön és külföldre/külföldről),

- szülői együttműködés hiánya, érdektelenség (alacsony kompromisszumkészség, önérdek előtérbe helyezése a kötelezettségekkel szemben, szülői felelősség-, kötelességtudat hiánya/gyengesége),
- szülőkkel való kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás nehézségei (a szülők egyes esetekben nem rendelkeznek rendszeresen hívható telefonszámmal; változó telefonszámok, lakcímek, melyekről a szülők nem értesítik az illetékes intézményt, szakembert; a KRÉTA rendszer felületét a szülők nem látogatják; egyes esetekben a szülők nem megfelelő stílust és időpontot választanak a pedagógusokkal való kommunikáció során),
- szülői elhanyagolás (fizikai/érzelmi; kevés a tartalmas, egymásra fordított idő mennyisége; következtetlen nevelés; a gyermek akaratának érvényesülése a szülőével szemben; higiénés elhanyagolás (ápolatlanság, fejtetvesség),
- nem megfelelő higiénés körülmények,
- köznevelési törvény megszegése (igazolatlan hiányzások; reggeli késés, melyben a szülők sok esetben partnerek; illetve magas óraszámú igazolt hiányzás),
- magatartási problémák az intézményekben (iskolán kívüli, családi és családok közötti konfliktusok „bevitele” az iskolába),
- szóbeli agresszió (csúfolás, üzengetés),
- iskolai felszerelés, házi feladat, rendszeres tanulás hiánya,
- védőnői tanácsadason való részvétel, védőoltások csúszása,
- telekommunikációs eszközök, okostelefon használat egyre fiatalabb korban, ami a gyermekek egészséges fejlődését hátráltatja több területen (megkésett beszédfejlődés, szocializációs, magatartási, viselkedési problémák gyakoribb előfordulása jellemző),
- a gyógypedagógiai, korai fejlesztésre javasolt gyermekek számának emelkedése,
- szülői devianciák,
- csavargás, lekötetlen szabadidő,
- dizájner drogok használata szerepelt.

A veszélyeztető körülmények elhárítása, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a Szolgálat családsegítői személyes segítő kapcsolat keretében gondozási tevékenységet folytattak. Ennek során a szociális munka eszközeit felhasználva, abban nyújtottak segítséget a családoknak, hogy képessé váljanak a gyermek megfelelő testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítására. Segítséget nyújtottak a szülőknek - szükség szerint új, hatékonyabb nevelési módszerek bevezetésével - a nevelési, gondozási feladataik ellátásához, a családban jelentkező működési zavarok elhárításához. Lehetőség és igény szerint kezdeményezték a szociális alapszolgáltatások keretében nyújtott gondoskodás igénybevételét.

A veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kerültek megszervezésre az esetmegbeszélések, esetkonferenciák, közös családlátogatások.

2024-ben 2 alkalommal került sor a Szolgálatnál esetkonferencia megtartására. A hatósági intézkedés kezdeményezése előtt ennek megszervezése a Szolgálat kötelező feladata (kivéve az azonnali ideiglenes hatályú elhelyezést, melyet közvetlen és súlyos veszélyeztetettség esetén a jogszabály szerint a családsegítő is kezdeményezhet).

Az esetkonferencia egy adott család ügyében tartott szakmai konzultáció, amely valamennyi érintett szakember és az érintett család részvételével zajlik. Célja a közös problémamegoldás. Ennek hatékonyságáról a szakemberek véleménye megoszlik.

2024-ben a családsegítők 2 alkalommal tettek látogatást a köznevelési intézményekben a pedagógusokkal történő személyes konzultáció biztosítása céljából. Az óvodákban történt egyeztetések 14, az iskolákban zajló megbeszélések összesen 25 gyermeket érintettek. Az esetkonzultációk telefonon keresztül és személyesen valósultak meg, az iskolákkal 85, az óvodákkal 64, a védőnőkkel 94, a pártfogó felügyelővel 12, az esetmenedzserekkel 223 alkalommal. Esetmegbeszélésre az elmúlt évben nem került sor.

2024-ben a családsegítők a jelzőrendszer tagjaival 158 esetben tettek közös családlátogatást.

4.1.3 A családok szociális helyzetének javítása, adományok közvetítése

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2024-ben folyamatosan fogadta és közvetítette a felajánlott adományokat. Élelmiszersomagot 229 alkalommal 159 fő részére, ruhaadományt 448 alkalommal 118 fő részére, bútoradományt 8 alkalommal 8 fő részére közvetített a Szolgálat. Rendkívüli települési támogatáshoz kérelem kitöltésében több esetben nyújtottak segítséget a családsegítők. A „Cipősdoboz-akció” keretében december hónapban 167 gyermek (57 család) részesült ajándékban. Az adományok gyűjtésében a jelzőrendszer tagjai jelentős segítséget nyújtottak. Magánszemély által felajánlott 40 db mikuláscsomagot a SKLÁI Móra Ferenc Tagiskola rászoruló tanulói részére közvetítette a Szolgálat.

4.1.4 Tanácsadás, hivatalos ügyekben való segítségnyújtás

A kliensek leggyakrabban szabálysértések elkövetéséből adódó büntetések fizetési képtelensége, a gyerekek után folyósított, illetve saját jogon igénybe vehető szociális juttatások intézésének kapcsán keresték meg a Szolgálatot.

A családsegítők több alkalommal foglalmaztak részletfizetési kérelmet, illetve segítettek családtámogatási ellátások, adó- és TAJ kártya igénylésében, valamint munkavállaláshoz szükséges önéletrajz írásában. Számos esetben működtek közre telefonon történő ügyintézésben, amely a kliensek számára olykor jelentős nehézséget okoz. A Kazincbarcikai Család- és Gyermekjóléti Központ szervezésében működő speciális szolgáltatásokra (jogi, pszichológiai tanácsadás) 2024-ben nem volt igénybe vevő.

4.1.5 Prevenciós és szabadidős szolgáltatások

A szabadidő hasznos eltöltése, érték-, és ismeretközvetítés, közösségépítés céljából a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az alábbi programokat szervezte.

A tavaszi és az őszi tanítási szünetben 1-1 alkalommal játszóházi, kézműves foglalkozás megtartására került sor, összesen 24 gyermek részvételével. 2024. július 3-án a családsegítők sportvetélkedőt szerveztek, amelyen 13 gyermek vett részt. 2024. augusztus 24-én a Generációk Kertjében „Családi nap” került megrendezésre. 2024. december 7-én az ünnepi díszbe öltözött Generációk Kertjében a város gyermekei és szüleik találkozhattak a Mikulással, az eseményt játékos és zenés kísézőprogramok színesítették.

Az iskolarendőrökkel a családsegítők rendszeres kapcsolatban állnak, a „Csellengő program” keretében 2024. év folyamán 3 alkalommal zajlott közös ellenőrzés a város területén, tanítási idő alatt, a köznevelési törvényt megszegő gyermekek kiszűrésére.

2024.03.22-én „Digitális eszközhasználat és nyelvi késés összefüggései kisgyermekkorban – Tanácsok, ötletek beszédindításhoz” címmel a B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Kazincbarcikai Tagintézmény logopédus szakemberének interaktív előadásán vettek részt az érdeklődő szülők. A program a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat hivatalos helyiségében került megrendezésre.

A Szolgálat szervezésében a B.-A.-Z. Vármegyei Kormányhivatal Pártfogó Felügyelői és Igazságügyi Osztály pártfogó felügyelőjének interaktív előadására került sor „A közösségi média felelős használata” témakörben 5. osztályos tanulók részvételével. A program a Sajószentpéteri Kossuth Lajos Általános Iskolában 2024. május 28-án került megrendezésre.

2024-ben a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak lehetősége volt olyan programot szervezni, illetve jelzőrendszeri tag által bonyolított program előkészítésében, szervezésében részt venni, amelyek az intézkedési tervben ugyan nem szerepeltek, de annak célkitűzéseire maximálisan igazodtak. Ennek köszönhetően együttműködés valósult meg a B.-A.-Z. Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Kazincbarcikai Tagintézmény Sajószentpéteri Telephelyével („Digitális gyermeknevelés”), a SKLÁI Móra Ferenc Tagiskolával („Tolerancia projekt”, cipősdoboz akció), a Sajószentpéteri Kossuth Lajos Általános Iskolával (szociális érzékenyítés).

4.1.6 Környezettanulmány készítése

2024. évben a Szolgálatot környezettanulmány készítésére családba fogadás kérelmezése, gyámsági, gondnoksági, vagyoni, gyermekelhelyezési ügyekben, továbbá házasságkötés engedélyezése, szülői

felügyeleti jog gyakorlásának rendezése, házasságkötés felbontása, örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása ügyében kérték fel, összesen 64 esetben.

4.1.7 Tájékoztatás

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat folyamatosan tájékoztatta a település lakosságát és a klienseket plakátok, szórólapok, kiadványok, intézményi honlap segítségével az igénybe vehető szolgáltatásokról, valamint más szolgáltatások igénybevételének lehetőségéről.

Ezen belül például:

- gyámhivatal, bíróság elérhetőségéről,
- Gyermekvédő hívószámmal kapcsolatban,
- jogi-, és pszichológiai segítségnyújtás igénybevételének lehetőségeiről,
- a betegjogi, az ellátott jogi és a gyermekjogi képviselő fogadóórairól, elérhetőségéről,
- az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat ingyenes segélyvonaláról,
- családterápiás, párterápiás szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről,
- szociális intézetekbe, családok átmeneti otthonába történő bekerülés módjáról, lehetőségeiről.

4.1.8 Adatok a Szolgálat 2024. évi működéséről

A Szolgálatnál megjelent igénybe vevők száma (0-17 év):

Együttműködési megállapodás alapján (alapellátás)	115 fő
Nem együttműködési megállapodás alapján	178 fő
- ebből védelembe/nevelésbe vett	89 fő
Összesen	293 fő

Jelzések száma:

	Sajószentpéter
Összes jelzés száma: (0-17 év):	355
Egészségügyi szolgáltatótól:	29
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatóktól:	5
Átmeneti gondozást biztosítóktól:	0
Köznevelési intézménytől, szakképző intézménytől:	250
Rendőrségtől:	43
Ügyészségtől, bíróságtól:	0
Pártfogó felügyelőtől:	1
Állampolgártól:	2
Önkormányzattól, jegyzőtől:	1
Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró vármegyei kormányhivaltól:	24

A szakmai tevékenységek adatai (éves, halmozott):

	Sajószentpéter
Családlátogatás:	2295
Információnyújtás:	5527
Segítő beszélgetés:	3438
Tanácsadás:	6227
Ügyintézéshez segítségnyújtás:	1122
Konfliktuskezelés:	-
Kríziskezelés:	3
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez:	16
Esetkonferencia:	2
Esetmegbeszélés:	0
Esetkonzultáció:	506
Szakmaközi megbeszélés:	6
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés:	64
Adományszolgáltatás:	742

4.2 A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2024. évi szakmai tevékenységének összefoglalása

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2024-ben 204 gyermek gondozását látta el, ebből 88 gyermek állt védelembe vétel alatt. 89 gyermek esetében a szakmai tevékenység első interjúval lezárható volt. A leggyakrabban tapasztalt szociális és gyermekvédelmi problémák között 2024-ben is "előkelő helyet" foglalt el a köznevelési törvény megszegése, a szülői együttműködés hiánya, a gyermekek magatartásából adódó veszélyeztetettség, valamint a gyermekek elhanyagolása. A családszolgálat tapasztalata szerint az előző évekhez képest 2024-ben emelkedett a családon belüli konfliktusok, bántalmazás előfordulása, az érintett családok többségében új ellátottként kerültek a Szolgálat látóterébe.

A hatályos jogszabályok értelmében a gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedés esetén a Szolgálatnak nem kell együttműködési megállapodást kötni a szülővel. Emellett a védelembe vételhez, nevelésbe vételhez kapcsolódóan továbbra is történik szolgáltatásnyújtás, az érintett gyermekek és családjaik esetében a családszolgálat továbbra is bevont szakemberként szociális segítőmunkát folytatnak. A Szolgálat munkatársai és a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzserei az elmúlt évben is törekedtek az összehangolt családgondozásra. A közös munkába fektetett idő és energia sok esetben nem a várt eredményt hozza, a veszélyeztetettség fennállásában pozitív irányú elmozdulás általában nehezen, lassan következik be. 2024-ben súlyos veszélyeztetettség miatt ideiglenes hatályú elhelyezésre 4 esetben került sor, amely 7 gyermeket érintett.

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata – többek között – a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése. A Szolgálat tapasztalatai, valamint a szakemberektől kapott visszajelzések alapján elmondható, hogy Sajószentpéteren a jelzőrendszer a törvényi előírásoknak megfelelően, szervezeten működött 2024-ben.

A jelzőrendszer tagjaival történő kapcsolattartás telefonon és személyesen egyaránt megvalósult, esetkonzultációra, tájékoztatásra, információcserére rendszeresen került sor a védőnői szolgálattal, a köznevelési intézményekkel, pártfogó felügyelővel, az esetmenedzserekkel.

A 0-17 éves korosztályt érintő jelzések számában évek óta emelkedés tapasztalható, 2022-ben 212, 2023-ban 321, 2024-ben 355 jelzés érkezett a Szolgálathoz. A jelzéstevő személyét illetően némi átrendeződés mutatkozik, egészségügyi szolgáltatótól 23%-kal kevesebb, a köznevelési intézményektől közel 40%-kal, a rendőrségtől 65%-kal több jelzés érkezett 2023. évhez képest.

A jelzések tárgyában nem volt lényeges változás 2024-ben, mivel a jelzőrendszeri tagok által tapasztalt gyermekvédelmi problémák sem változtak jelentősen az elmúlt években. Ugyanakkor kiemelő a családon belüli konfliktusok előfordulásának emelkedése az előző évekhez képest. A jelzések tartalmilag

megfelelőek, informatívak voltak. Túlnyomó többségben írásban érkeztek, a szóbeli jelzéseket követte az írásos forma. A jelzések körüli kommunikáció megfelelő, az információáramlás kétirányú volt.

Az intézkedési tervben meghatározott feladatok/programok nagyrészt megvalósultak, kisebb részben nem teljesültek, melynek hátterében sokszor a szakemberek leterheltsége állt.

Az előző évhez képest a jelzőrendszer tagjaival 2024-ben jóval több közös családlátogatásra és esetkonzultációra került sor. A családsegítők köznevelési intézményekben tett látogatásai által személyes konzultációk valósultak meg a pedagógusokkal. Az adományközvetítést, valamint a szolgáltatásban részesülők számát illetően is jelentős emelkedés tapasztalható 2023. évhez képest. A jogszabályi előírásoknak megfelelően kerültek megszervezésre a szakmaközi megbeszélések, amelyek a jelzőrendszeri tagok aktív, kooperatív részvételével zajlottak.

A nem megfelelő anyagi és szociális helyzet, a munkanélküliség, az alacsony iskolai végzettség, a céltalanság, a pozitív családi minta hiánya halmozottan van jelen a családok, a gyermekek életében, a társadalmi, és a mikrokörnyezeti hatások erős befolyást gyakorolnak rájuk. A veszélyeztetettség megelőzése, a sokszor újratermelődő problémák kezelése a szakmailag jól felkészült, képzett szakmbergárda mellett a jelzőrendszeri tagok szoros együttműködését kívánja a jövőben is.

4.3 A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása

Bölcsődei ellátás:

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része. A családban élő gyermekek életkorának és egészségi állapotának megfelelő gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést biztosít azon gyermekek számára, akiknek szülei munkavégzésük, betegségük, szociális helyzetük vagy egyéb ok miatt ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A Sajószentpéteri Területi Szociális Központ szervezeti egységként működik a bölcsőde.

Engedélyezett férőhelyek száma: 26 fő.

2024-ben összes beíratott gyermek száma: 46 fő. Ebből óvodába távozott: 19 fő. Szülői kérésre kivett: 1 fő.

I.	csoport: 20 hetes kortól-3 éves korig:	12 fő.
II.	csoport: 2 éves kortól-3 éves korig:	14 fő.

Férőhely kihasználtság:

A beíratott létszámhoz viszonyítva 100%-os a kihasználtság.

Nyitvatartási idő:

A bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését figyelembe véve, reggel 6 órától 17 óráig, napi 11 órában látjuk el a gyermekeket. Meghosszabbított nyitvatartásra nem érkezett igény a szülőktől. A szülőkkal történt előzetes egyeztetés alapján a fenntartó a nyári szünet idejét 3 hét időtartamra határozta meg.

Térítési díj fizetés:

A bölcsődei szolgáltatást 2024. évben is térítési díj mentesen lehetett igénybe venni.

Az alábbi számadatok a 2024. december 31-i állapotot tükrözik. Eszerint a beíratott gyermekek száma 26 fő.

Étkezési térítési díj fizetés:

100%-os étkezési térítési díjat fizet:	3 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, ingyenesen étkező:	1 fő
Hátrányos helyzetű, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő:	0 fő
Jövedelmi helyzet miatt ingyenesen étkező:	19 fő
Nevelésbe vételét rendelte el a hatóság, ezért ingyenesen étkező:	1 fő

3 vagy több gyermeket nevelnek a családban, ingyenesen étkező:	2 fő
Tartósan beteg, vagy fogyatékos:	0 fő
Családjában tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermeket nevelnek:	0 fő

A gyermekek rendszeres egészségügyi felügyeletét gyermekgyógyász szakorvos látta el, heti 2 órában.
A személyi és tárgyi feltételek a jogszabályi előírásoknak megfelelnek.

5. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések

A beszámolási időszakban a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal részéről a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál nem került sor szakmai ellenőrzésre.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

A Gyvt. 39. § (1) bekezdése szerint „A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.”

Ennek keretei:

- a veszélyeztető tényezők megszüntetése érdekében drogrevenüciók, és a bűncselekmények elkövetésének várható következményeiről való tájékoztatás városi szinten,
- a családok gazdasági funkciójának (nehéz anyagi helyzetben lévők) szakmai tanácsadással történő támogatása,
- a bűnelkövető gyermekek és fiatalok számára preventív, szabadidős programok szervezése (játszóház, sportprogramok, kirándulások), és ösztönzés az azokon való részvételre.

Cél: a gyermekek és a fiatalok személyiségének, jövőképeinek pozitív irányú alakítása, mely által a társadalom hasznos tagjaivá válhatnak.

6.1 A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők és az általuk elkövetett bűncselekmények száma 2024. évben

Sajószentpéter város közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciója 2005-ben készült el, melyet Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 9/2006. (I.26.) határozatával fogadott el.

A koncepció célja, hogy a korszerű társadalmi bűnmegelőzés szellemében megfelelő keretet biztosítson Sajószentpéter Város Önkormányzatának az alapvető emberi jogok érvényesítése, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a jogsértéseket előidéző okok és a sértetté válás veszélyének csökkentése, a bűncselekmények eredményes megelőzése, a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében tevékenykedők közötti célirányos párbeszéd megteremtésében kifejtett tevékenységhez.

Az Önkormányzat közbiztonsági, bűnmegelőzési feladatai rendkívül széleskörű, szerteágazó területet ölelnek fel.

A koncepció fontos elemei között szerepelt a bűnmegelőzésben érdekelt szervek, szervezetek, állampolgárok együttműködésének új alapokra helyezése, a közterületek rendjének fenntartása és hatékonyabb ellenőrzése, a lakosság személy- és vagyonbiztonságának megteremtése, az Önkormányzat felvilágosítási tanácsadói feladata a lakosság közbiztonság érzetének javításában, az időskorúak áldozattá válásának elkerülése.

A drog és a droghatású szerek elterjedése és használata ellen, az eredményes prevenció érdekében nagy erőfeszítéseket tesz a város, a rendőrség, a pedagógusok és a szociális szakemberek.

A Sajószentpéteri Kossuth Lajos Általános Iskolában és két tagintézményében a tavalyi évben is az „Iskola rendőr” program keretén belül iskolarendőr segítette a pedagógusok munkáját. Szükség esetén részt vettek az osztályfőnöki órákon, valamint az előző évekhez hasonlóan sor került drogreprevenációs oktatásra. 2024-ben a „Csellengő” program keretében az iskolarendőrök és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői 3 alkalommal tartottak közösen ellenőrzést tanítási időben a városban csavargó, a köznevelési törvényt megszegő gyermekek kiszűrésére.

A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők száma az elkövetett bűncselekmények alapján, illetékességi területünkön 2024. évben az alábbiak szerint alakult:

Bűncselekmények száma:	6
- ebből a fiatalkorúak száma:	6
- ebből a gyermekkorúak száma:	0
Szabálysértések száma:	34
- ebből fiatalkorúak száma:	0
- ebből a gyermekkorúak száma:	0
Sértetté válások száma:	1
Családon belüli bántalmazás előfordulása (hány esetben):	5 esetben (5 család)
Pártfogó felügyelet alatt álló fiatalkorúak száma:	5 fő

A településen a **pártfogó felügyelet alatt álló fiatalok száma** 2023-ban 2 fő volt, megelőző pártfogás alá 3 fiatal került. **2024-ben** pártfogó felügyelet alatt **5 fő** állt, megelőző pártfogás elrendelésére 4 fiatal esetében került sor.

6.2 A bűnelkövetés okai:

- makrokörnyezeti hatások (azoknak a leglényegesebb társadalmi viszonyoknak az összessége, amelyek meghatározzák az adott társadalom típusát, alapberendezkedését, rétegszerkezetét, tulajdonviszonyait, az elosztási viszonyokat, a munkamegosztás rendszerét),
- média, erőszak,
- alkohol, drog, erőszak,
- mikrokörnyezeti hatások (a konkrét emberi kapcsolatok színtere),
- biológiai és pszichés tényezők,
- sértetti közrehatás.

A fiatalkori bűnözés okai megegyeznek a bűnözés általános okaival, de a 14-18 éves korosztály tekintetében a mikrokörnyezeti tényezők tekinthetők hangsúlyosabbnak:

- családi viszonyok, anyagi háttér,
- az iskola: a tanulás fontossága és a fiatalokat megmozgató programok hiánya,
- társas kapcsolatok, negatív hatású baráti kör,
- média negatív hatása.

A fiatalkori bűnözés okai az anyagi haszonszerzés, az agresszivitás, a kalandvágy, a rossz baráti környezet és a társadalom egyéb szegmenseinek befolyásoló hatása, az alacsony jövedelem és pénzzavar, a családi problémák. Elmondható tehát, hogy a településen a nem megfelelő szocializáció, a baráti kapcsolatok, a céltalanság is szerepet játszik a bűnözővé válásban, és ezen okokhoz társulva a média erősítheti a hajlamot a deviáns magatartás tanúsítására.

Deviáns fiatalok esetében a szülői együttműködés hiánya, a fiatalok céltalansága, a jövőkép nélkülség erőteljesen csökkenti a szociális segítő munka keretében történő gondozás hatékonyságát.

A gyermek- és fiatalkorúak bűnelkövetésének megelőzésében nagy szerepe van a családnak, a gyermek- és ifjúságvédelemnek, a közoktatási intézményeknek, a civil szervezeteknek, az egyháznak, a rendőrségnek és az önkormányzatoknak. A bűnmegelőzést minél korábban el kell kezdeni a gyermekeknél, akár már óvodás kortól.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok:

- A veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése a köznevelési intézmények, a gyermekvédelmi szolgáltatások, az egészségügyi szolgáltatók és a rendőrség közreműködésével közös programok szervezésén és lebonyolításán keresztül.
- Egészségfejlesztés, drogprevenció.
- A szociális és gyermekvédelmi, továbbá a kulturális, sport, szabadidő szolgáltatások szervezése figyelembe véve a fiatalok igényeit.
- Hátrányos helyzetű fiatalok integrációjának elősegítése (pl.: Útravaló Ösztöndíjprogram).
- A szabadidős programok megvalósítására irányuló kezdeményezések önkormányzati támogatása.
- A civil szervezetek, a települési nemzeti önkormányzatok kezdeményezéseinek támogatása.
- Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetésre jogosultak folyamatos tájékoztatása az igénybevétel lehetőségéről.
- Közfoglalkoztatás megszervezése, mellyel a családok anyagi helyzete javulhat.
- A gyermekvédelmi munkában dolgozó szakemberek továbbképzésének biztosítása.
- A családsegítők munkájának támogatása, az adományok fogadása és a rászorulóknak felé való közvetítés megszervezése.
- A bűnmegelőzést elősegítő helyi rendelkezések, szabályok, koncepciók felülvizsgálata.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérjük a beszámoló megtárgyalását és annak elfogadását.

Sajószentpéter, 2025. április 11.